

ਐਸ. ਐਸ. ਸਾਰੋਂ ਅਤੇ ਅਮੋਲ ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਜੇ.

ਲੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ- ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2015 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 1147

ਦਸੰਬਰ 03, 2015

ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਮੁਫਤ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2009— ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰ ਟੀਚਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (NCTE), ਸਟੇਟ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਟਰੇਨਿੰਗ, ਪੰਜਾਬ (SCERT)- ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਧਿਆਪਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਪੇਪਰਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ- ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ, SCERT ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ— ਆਯੋਜਤ, ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 56 ਅਤੇ 1 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਵਾਇਦ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਹਨ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ. ਪੰਜਾਬ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ.2) ਅਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 56 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰ-1 ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰ-2 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, (2013) 4 SCC 690 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਕ੍ਰਿਪਟਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਤਰੀਕਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁੰਜੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ। ਇਸਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੀਆਂ ਸਕ੍ਰਿਪਟਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸਸੀਈਆਰਟੀ ਪੰਜਾਬ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 2) ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 20)

ਆਸ਼ੂ ਕੋਸ਼ਿਕ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੀ.ਪੀ.ਐਸ.ਠੇਠੀ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਐਸ ਐਸ ਸਾਰੋਂ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਲੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ 28.05.2014 ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਮਨ ਗਰਗ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਟਰੇਨਿੰਗ, ਪੰਜਾਬ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 7788 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਲੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2014 ਨੇ 28.05.2014 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਰਮਨ ਗਰਗ (ਸੁਪਰਾ), ਲੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਅਤੇ 2014 ਦੀ ਨੈਨਸੀ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 9524 ਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 24.08.2014 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਅਧਿਆਪਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ, ਪੇਪਰ -2 ਦੇ 07.10.2014 ਦੀ ਨਤੀਜਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 150 ਵਿੱਚੋਂ 89 ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ 60 ਤੋਂ 8 ਵੀਂ ਜਮਾਤਾਂ ਲਈ ਅੱਪਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ 90 ਭਾਵ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅੰਕ ਘੱਟ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 24.08.2014 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਧਿਆਪਕ ਯੋਗਤਾ ਟੈਸਟ (ਪੀਐਸਟੀਈ ਟੈਸਟ - ਸਖੇਪ ਲਈ) ਪੇਪਰ-2 ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 56 ਅਤੇ 1 (ਸਵਾਲ ਪੁਸਤਿਕਾ ਲੜੀ/ਐਸਐਸਟੀ-4) ਗਲਤ ਸਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਘੱਟ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(3) ਕੇਸ ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤਾਂ ਲਈ ਅੱਪਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਛੇ ਤੋਂ ਚੌਦਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ 'ਮੁਫਤ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ, 2009' ('ਐਕਟ' - ਸਖੇਪ ਵਿੱਚ) ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਐਕਟ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ 'ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

(4) ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰ ਟੀਚਰਜ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (ਐਨਸੀਟੀਈ - ਸਖੇਪ ਵਿੱਚ), ਜੋ ਕਿ 23.08.2010 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ 'ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਹੈ, ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਕਲਾਸ I ਤੋਂ VIII ਤੱਕ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। NCTE. NCTE ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ PSTE ਟੈਸਟ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ, (S.S. Saron, J.) ਸਟੇਟ ਕੋਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਟਰੇਨਿੰਗ, ਪੰਜਾਬ (ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ. ਪੰਜਾਬ - ਬੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ) (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 2) ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ NYSA ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ। ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰ. ਲਿਮਿਟਡ। ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ PSTE ਟੈਸਟ ਦੇ ਦੋ ਪੇਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੇਪਰ-I ਉਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਜਮਾਤ I ਤੋਂ V ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ VI ਤੋਂ VIII ਜਮਾਤਾਂ ਲਈ ਪੇਪਰ-2। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੋਵਾਂ ਪੱਧਰਾਂ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। PSTE ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਕ 60% ਜਾਂ ਵੱਧ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਕਤ PSTE ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ - II ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਜੋ VI ਤੋਂ VIII ਜਮਾਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅੱਪਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

(5) SCERT ਪੰਜਾਬ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ.2) ਨੇ 24.08.2014 ਨੂੰ PSTE ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ (ਅੰਕੜਾ P-1) ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਸੀ, ਭਾਵ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਪੰਜਵੀਂ ਜਮਾਤ ਅਤੇ ਅੱਪਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਭਾਵ ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਲਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ SCERT ਪੰਜਾਬ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 2) ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ PSTE ਟੈਸਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਜਮਾਤ VI ਤੋਂ VIII ਲਈ ਅੱਪਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਸ ਕੋਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਭਾਵ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 45 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ NCTE (ਮਾਨਤਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ) ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਬੈਚਲਰ ਇਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (ਬੀ.ਐੱਡ.) ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਜਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ 16.07.2014 ਨੂੰ PSTE ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ II ਦੀ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਪੇਪਰ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਸ਼ਾ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ/ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਸੀ।

(6) PSTE ਟੈਸਟ ਦੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 24.08.2014 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਲੜੀ - 4 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਾਰੇ 150 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ (OMR ਸ਼ੀਟ) ਦੀ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਿਕਾ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। PSTE ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ -2 ਦਾ ਔਨਲਾਈਨ ਨਤੀਜਾ 07.10.2014 ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 150 ਵਿੱਚੋਂ 89 ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਅੱਪਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ 90 ਦੇ ਯੋਗ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅੰਕ ਘੱਟ ਸੀ।

(7) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁੱਖ ਜਵਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਈ ਸਵਾਲ ਗਲਤ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਕਈ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਸਨ ਜਾਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫਰੇਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁ-ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਪੱਤਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਦੇ ਸਹੀ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਨੁਲੱਗ P-5 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀ ਨੂੰ ਅਨੁਲੱਗ P-6 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(8) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਉੱਤਰਾਂ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਨੂੰ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਟ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਕਰਾਸ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ QB ਲੜੀ - 4 ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 56 ਅਤੇ 1 ਨੂੰ ਗਲਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(9) ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 56 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਵਿਕਲਪ (ਏ) ਹੈ। ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਵਾਲ ਸੈਕਸ਼ਨ ਏ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ।

(10) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਿਕਾ ਲੜੀ-4 ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 56 ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

“Q.56 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- a) ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ
- b) ਸੱਚੀ ਝੂਠੀ ਕਿਸਮ
- c) ਬਹੁ-ਚੋਣ ਸਵਾਲ
- d) ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਕਿਸਮ"

(11) ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਕਲਪ ਜੋ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 24.08.2014 ਨੂੰ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-13 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਹੋਣ ਲਈ ਵਿਕਲਪ (ਡੀ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਲਪ (ਏ) ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (a) ਤੋਂ (d) ਤੱਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਕਲਪ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਯਾਨੀ 'ਉਦੇਸ਼ਿਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਵਾਲ'। ਉਸਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਲੱਗ P-8 (ਕੋਲੀ) ਵਜੋਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਪਾਠ/ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 56 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀ ਵਿੱਚ "ਖਾਲੀ ਭਰਨਾ" ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ/OMR ਸ਼ੀਟ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ। ਉਕਤ ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਗਲਤ ਹੋਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ "ਖਾਲੀ ਭਰਨਾ" ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਨ। . ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ PSTE ਟੈਸਟ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਬਹੁ-ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (MCQs) ਦੀ ਹੈ, ਹਰ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉੱਤਰ ਸਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਈ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਲਈ, PSTE ਟੈਸਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਖਾਲੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਭਰਨਾ' ਬਹੁ-ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਹਨ, ਯਾਨੀ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉੱਤਰ ਵਿਕਲਪ (a) ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਲਪ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁੱਸੇ ਮਾਰਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

(12) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀ ਵਿਕਲਪ (ਸੀ) (ਪਾਈਜ) ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਵਿਕਲਪ (ਬੀ) (ਬੂਨਰ)। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਕਲਪ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

“Q.1 ਰਚਨਾਵਾਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੰਮ ਦਾ ਸਮਰਥਕ ਹੈ।

- (a) ਬੰਦੂਰਾ
- (b) ਬਰੂਨਰ
- (c) ਪੀਜ
- (d) ਜੰਗ"

(13) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵਿਕਲਪ (ਬੀ) ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਰੋਮ ਬਰੂਨਰ ਰਚਨਾਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਵਿਕਲਪ (ਬੀ) ਭਾਵ ਬਰੂਨਰ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰਚਨਾਤਮਕ ਫਰੇਮ ਵਰਕ ਦਾ ਸਮਰਥਕ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪਾਈਜ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਨਲਾਈਨ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਸਨ, ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀ ਵਿੱਚ, ਉਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(14) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ P-9 (ਕੋਲੀ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਬਰੂਨਰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਮੋਢੀ ਪਿਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਚਨਾਵਾਦ ਅਨੇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸੰਕਲਪਿਕ ਫਰੇਮ ਵਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰੂਨਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੈ। ਬਰੂਨਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਢਾਂਚਾ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ

ਮੌਜੂਦਾ ਗਿਆਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ। ਸਿੱਖਣਾ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਫੈਸਲੇ ਲੈਣਾ, ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਤੋਂ ਅਰਥ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਰੂਨਰ (1961) ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਡਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਗਠਿਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਕੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਰੂਨਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕੋਡਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ

ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕਾ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਜਣਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਖੋਜ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਜਿਸਨੂੰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਨੁਲੱਗ P-9 (ਕੋਲੀ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸਟ/ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਾਈਜ਼ ਬੋਧਾਤਮਕ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਰੂਨਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਮੋਢੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਕਲਪ (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਓ.ਐਮ.ਆਰ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

(15) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ. ਪੰਜਾਬ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ.2) ਨੇ ਸਵਾਲ ਨੰ.56 ਲਈ ਵਿਕਲਪ (ਏ) ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ.1 ਲਈ ਵਿਕਲਪ (ਸੀ) ਹੋਣ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ।

(16) ਸਵਾਲ ਨੰ. 56 ਲਈ ਜੋ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸ਼. ਦੀ ਮਾਹਿਰ ਰਾਏ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਯੋਗ ਰਾਜ ਅੰਗਰੀਸ਼, ਸਕੂਲ ਆਫ ਪੰਜਾਬੀ ਸਟੱਡੀਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਆਰ-1 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਰਕ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਚੀ ਝੂਠੀ ਕਿਸਮ, ਬਹੁ-ਚੋਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਕਿਸਮ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨ (sic.-have) ਸਮਾਨਤਾ।

(17) ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਮਾਣ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ. ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਲਿਦ ਦੀ ਮਾਹਰ ਰਾਏ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਆਰ-2 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ:-

"ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿੱਚ: -

(a) ਜੇਰੋਮ ਬਰਨਰ ਬੋਧਾਤਮਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਬੋਧਾਤਮਕ ਸਿਖਲਾਈ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ।

(b) ਅਲਬਰਟ ਬੈਂਡੂਰਾ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬੋਧਾਤਮਕ ਸਿਧਾਂਤ, ਥੈਰੇਪੀ ਅਤੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

(c) ਕਾਰਲ ਜੰਗ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ।

(18) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 2014 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 2017, 08.12.2014 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਜਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ਗਠਨ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ- ਕੁੰਜੀ ਨੂੰ ਸਰੋਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਿਆਣਪ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ

ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਥੋਪਣਗੀਆਂ। ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦਿਖਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂਚ ਬਾਡੀ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ (ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ) ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਸਰੋਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(19) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਰੋਤ ਵਿਅਕਤੀ ਅਰਥਾਤ NYSA ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿ. ਲਿਮਟਿਡ, ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(20) ਦਰਅਸਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 56 ਅਤੇ 1 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ. ਪੰਜਾਬ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 2) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਬੰਧ ਆਰ-ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 56 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1 ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਨੁਬੰਧ ਆਰ-2 ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਕ੍ਰਿਪਟਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਤਰੀਕਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁੰਜੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰ ਸਕ੍ਰਿਪਟਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸਸੀਈਆਰਟੀ ਪੰਜਾਬ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 2) ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(21) ਇਸ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤਾਂ ਲਈ ਅੱਪਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਕ ਨਾਲ 90 ਦਾ ਗ੍ਰੇਡ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 28.05.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

(22) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 28.05.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡਾ ਪਾਇਲ ਮਹਿਤਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ